

Силабус
навчальної дисципліни
ПІДПРИЄМЛИВІСТЬ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма **Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу**
Спеціальність **073 Менеджмент**
Галузь знань **07 Управління та адміністрування,**
Рівень вищої освіти **перший (бакалавр)**

Викладач	СИДОРЧЕНКО Тетяна Федорівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/sydorchenko-tetyana-fedorivna/
Контактний тел.	+380993550796
Е-mail викладача:	tf_sidorchenko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Консультації відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	26/4	24/6	100/140	залік

Семестр: осінній (7 семестр)

Мова навчання: українська

Ключові слова: Підприємництво, бізнес, бізнес-проект, ризики, підприємницька діяльність.

Мета та предмет курсу: Метою навчальної дисципліни є формування у студентів комплексу теоретичних знань та практичних навичок щодо розвитку особистої підприємливості, опанування механізмів створення та успішного ведення власного бізнесу, а також вивчення системи показників для оцінки результативності підприємницької діяльності в сучасних ринкових умовах. **Предметом** навчальної дисципліни є теоретико-методологічні та практичні аспекти формування підприємницької ініціативи, організаційно-економічні засади створення та функціонування суб'єктів бізнесу, принципи побудови ефективних ділових процесів, що передбачають раціональне використання ресурсів та забезпечення конкурентоспроможності на ринку.

Компетентності та програмні результати навчання: *Компетентності:* К1. Володіння базовим категоріальним апаратом і методами наук, які інтегровано з метою набуття знань у сфері підприємництва та фінансів. К2. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем. К3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин. К4. Спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї у виконанні проектів і корисних для громади ініціатив, готовність брати відповідальність за прийняті рішення. К5. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів та підприємництва. **Програмні результати навчання:** ПРН1. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. ПРН2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері фінансів та підприємництва. ПРН 5. Розуміти сутність підприємницького середовища в Україні, організаційно-правових форм підприємницьких організацій, етичних норм підприємницької діяльності. ПРН 6. Уміти планувати підприємницьку діяльність, організувати пошук інформації у процесі вивчення бізнес-середовища та привабливості підприємницького клімату, розробляти бізнес-план, визначати

ефективність бізнесу. ПРН 7. Демонструвати здатність діяти соціально-відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

Зміст курсу: «Економічний спосіб мислення», «Шукаємо бізнес-ідею», «Створюємо бізнес-команду», «Де взяти гроші для реалізації бізнес-проекту?», «Управління фінансами в бізнесі», «Формуємо бізнес-план», «Ризики підприємницької діяльності» і «Реклама та комунікації — рушії бізнесу».

Методи навчання: лекція, пояснення, практичні роботи, метод усного контролю.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Кодекс доброчесності університетської спільноти Бердянського державного педагогічного університету» https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytetskoji_spilnoty_bdpu.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика використання штучного інтелекту визначається положенням БДПУ (https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnom_u_procesi_berdyanskogo.pdf), зокрема при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення екзамену.

Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку мають право на перескладання у встановлені терміни.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Мультимедійне обладнання

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «A», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «B», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «C», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність,

виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

- «D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- «E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- «FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- «F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та підсумкового семестрового контролю (залік) (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8	ЗМ9	ЗМ10	50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	Разом
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Тема 1.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 1		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 2.						
Тема 2.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 2		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 3.						
Тема 3.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 3		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 4.						
Тема 4.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 4		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 5.						
Тема 5.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 5		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 6.						
Тема 6.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 6		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 7.						
Тема 7.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 7		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 8.						

Тема 8.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 8		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 9.						
Тема 9.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 9		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 10.						
Тема 10.		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовим модулем 10		0-3		0-2		0-5
Разом за змістовні модулі		30		20		50
Залік						50
Всього						100

За підсумками навчання за семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів із розрахунку: 50 балів за поточне оцінювання, 50 – підсумковий контроль.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$K = T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + \dots + T12 + ПК = 100,$$

де К – загальна кількість балів,

T1, T2, T3, T4, T5, T6 – кількість балів за темами,

ПК – кількість балів за підсумковий контроль.

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Основи підприємництва: підручник. За заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. 492с.
2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник. За заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми: Університетська книга, 2018. 572 с.
3. Ступнікер Г.Л., Каширнікова І. О., Левчинський Д. Л. Розвиток сучасного підприємництва в умовах становлення цифрової економіки. *Економічний простір*. 2021. №175. С. 83-86.
4. Г. Ступнікер, С. Мащенко, Н. Зозуля. Перспективи розвитку вітчизняного підприємництва в сучасній економічній парадигмі. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2022. № 2(35). С.195-199. URL: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/35_2022/30.pdf
DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.35-28>
5. Д. Левчинський, Г. Ступнікер, І. Каширнікова, Н. Зозуля. Підприємництво України в умовах воєнного стану. *Економічний простір*. 2022. №181.

Допоміжна

6. Гой І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво. Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 368 с.
7. Педько А. Основи підприємництва і бізнес-культура. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 168 с.
8. Александр Остервальдер, Ів Піньє. Створюємо бізнес-моделі. Пер. с англ.. К. Наш Формат, 2017. 228 с.
9. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.

Інтернет-ресурси

10. Офіційний сайт Державної служби статистики України – [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)
11. Офіційний сайт Міністерства економіки України – <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
12. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР) від 02.12.2010 № 2755-VI. [Електронний ресурс] URL :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>